

Fredrik Rydesjö
Telefon 08-508 28 947
fredrik.rydesjo@miljo.stockholm.se

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

YTTRANDE ANGÅENDE REMISS OM REVIDERING AV STADENS BASNYCKELTAL

Remiss från kommunstyrelsen, Dnr: 314-331-2004

Förslag till beslut

- 1 Stadsledningskontorets förslag till basnyckeltal för Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslås ändras enligt miljöförvaltningens förslag.
- 2 Att tillstyrka förslagen till basnyckeltal inom personalområdet.
- 3 Att lämna övriga förslag till basnyckeltal utan synpunkter.

Gunnar Söderholm

Håkan Andersson

Bakgrund

Kommunstyrelsen har skickat ett förslag på revidering av stadens basnyckeltal till miljö och hälsoskyddsnämnden för yttrande senast den 30 augusti 2010. (Bilaga 1)

I stadens budget ges följande beskrivning av basnyckeltal:

”Kommunfullmäktige har beslutat om ett antal basnyckeltal för ett antal verksamhetsområden. Dessa förändras inte över tid om inte synnerliga skäl föreligger och redovisas i samband med stadens årsredovisning.”

Ärendet omfattar en revidering av kommunfullmäktiges basnyckeltal för samtliga verksamheter i Stockholms stad. Revideringen innebär för miljö och hälsoskyddsnämndens del att ett antal nyckeltal beskrivande intäktsfinansieringsgraden,

det vill säga intäkterna i relation till kostnaderna, införs för livsmedelskontrollen och delar av miljöbalkstillsynen. Befintligt nyckeltal angående andel objekt som haft tillsyn under året föreslås behållas.

En ambition i arbetet har varit att i möjligaste mån samordna nyckeltalen med annan officiell statistik via exempelvis Statistiska Central Byrån, Socialstyrelsen, Skolverket med flera. Syftet med nyckeltalen är att de ska bilda underlag för slutsatser om hur vägen till förväntade resultat ser ut samt utgöra tidsserier över för verksamheterna viktiga parametrar. Nyckeltalen ska spegla utvecklingen inom respektive område och kunna användas för jämförelser internt och med andra.

Nyckeltal används i de flesta organisationer, både enskilda och offentliga, som ett av flera hjälpmedel för styrning och uppföljning. Användningen av nyckeltal ger också erfarenhetsutbyte och jämförelser med andra motsvarande verksamheter i olika studier, som ett led i den egna verksamhetsutvecklingen. Sveriges kommuner och landsting (SKL) har olika projekt för att jämföra verksamheter i kommuner och landsting. I ett nu löpande projekt jämför ett flertal kommuner i Stockholms län nyckeltal för verksamheter inom miljöbalkstillsyn och livsmedelskontroll. SKL samlar även in nyckeltal som läggs i ”kommundatabasen”, som är tillgänglig för alla.

Nyckeltalen måste anpassas efter syftet med nyckeltalsredovisningen och den målgrupp som dessa riktar sig till. Förtroendevalda och tjänstemän på central nivå har behov av en mer övergripande information medan lokala förtroendevalda och tjänstemän, verksamhetsansvariga chefer på olika nivåer och personal på olika enheter kan behöva en mer detaljerad verksamhetsspecifik information.

Nyckeltal bör ge information om något väsentligt och centralt för en verksamhet. De är oftast relationstal, det vill säga består av en kombination av flera olika mått för att ge en bättre information än varje mått var för sig. Nyckeltalen utgör som regel bara en del i uppföljningen och ger sällan en heltäckande information utan måste oftast kombineras och vägas mot annan information. De bör ses som en signal/ antydning snarare än exakt sanning. Denna signal/antydning bör resultera i en fördjupad analys som underlag för åtgärder. För att kunna följa utvecklingen och göra jämförelser över tid är det viktigt att nyckeltalen inte ändras för ofta. Vikten av att hålla tidsserier intakta ska dock inte stå i vägen för att nyckeltalen ska bidra till att spegla den väsentliga utvecklingen inom ett område så att den relaterar till dess förväntade resultat och kvalitativa innehåll.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen använder sedan många år egna nyckeltal, inte minst kopplade till intäkter i relation till kostnader, för intern uppföljning, styrning och analys över utvecklingen.

Förvaltningen är positiv till att stadsledningskontoret tagit fram förslag till reviderade nyckeltal.

Stadsledningskontoret föreslår följande basnyckeltal för miljö- och hälsoskydsnämnden;

- Andel objekt som haft tillsyn under året

Nyckeltalet mäter andelen objekt som haft tillsyn under året. Mäts totalt samt inom respektive inspektionsområden (uppdelat på miljöfarlig verksamhet, hälsoskydd och livsmedel) i förhållande till antalet objekt som finns registrerade för tillsyn.

- Intäktsfinansieringsgrad

Mäter hur stor del av kostnaderna för inspektionsområden som finansieras genom intäkter. Mäts för samtliga inspektionsområden samt uppdelat på miljöfarlig verksamhet, hälsoskydd och livsmedel.

Förvaltningen anser att nyckeltalet ”Andel objekt som haft tillsyn under året” fungerar bra inom livsmedelskontrollen som inte har en branschvis uppdelning. Inom områdena miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd ger nyckeltalet en delvis felaktig bild, av andelen objekt som haft tillsyn. Detta eftersom det för miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd ingår ca 50 olika branscher/områden med helt olika förutsättningar i beräkningsunderlaget som summeras vilket ger att nyckeltalet är svårt att värdera eller och slutsatser ifrån. Inom vissa branscher finns väldigt många objekt och inom andra väldigt få. Inom vissa branscher ska tillsyn enligt lagstiftningen ske ofta och inom andra mer sällan. Olika branscher och tillsynsobjekt kräver olika stora arbetsinsatser. Graden miljö och hälsofara skiljer sig åt mellan olika branscher och objekt. I vissa branscher är miljö och hälsoriskerna höga och i andra låga.

För att nyckeltalet ska bli meningsfullt inom miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd bör beräkning av andel objekt som haft tillsyn under året beräknas per bransch/område. Härtill rekommenderar förvaltningen att verksamheter som enligt lagstiftningen vare sig är miljöfarlig verksamhet eller hälsoskydd (exempelvis tillsyn enligt kapitel 10 miljöbalken – förorenade områden, kapitel 14 miljöbalken – kemiska produkter, kapitel 15 miljöbalken – farligt avfall) borde ingå i beräkningsunderlaget.

Förvaltningen föreslår att stadsledningskontoret mot bakgrund av ovanstående får i uppdrag att i samarbete med miljöförvaltningen revidera definitionen av nyckeltalet ”Andel objekt som haft tillsyn under året”.

Förvaltningen anser att nyckeltalet ”Intäktsfinansieringsgrad” väcker liknande frågor som för ovan beskrivna nyckeltal. Förvaltningen beräknar idag graden av självfinansiering totalt för tillsyn enligt miljöbalken och kontroll enligt livsmedelslagstiftningen samt

uppdelat på båda dessa områden. Förvaltningen ser inte nyttan av att göra en uppdelning på miljöfarlig verksamhet respektive miljöskydd. Bland annat därför att det då, precis som för ovan beskrivna nyckeltal, inte ingår ett antal verksamheter som inte klassas som miljöfarlig verksamhet eller miljöskydd. Dessutom är det svårt att utan schablonberäkningar få en rimlig bild av kostnadsmassan inom respektive område.

Förvaltningen föreslår att istället att självfinansieringsgraden beräknas totalt för tillsyn enligt miljöbalken och kontroll enligt livsmedelslagstiftningen samt för respektive område.

Förvaltningen tillstyrker förslagen till nyckeltal inom personalområdet. Övriga föreslagna nyckeltal lämnas utan synpunkter.

Slut

Bilagor

Bilaga 1 Stadsledningskontorets förslag ”Revidering av stadens basnyckeltal.”